

**[„SUB TITLUL BLANQUI,
PIETRARU ET C-IE...”] – de
Mihai Eminescu [3 ianuarie
1881]**

Fotografie de arhiva. Mihai Eminescu de Nestor Heck – 1884. Basarabia-Bucovina.Info

Sub titlul Blanqui, Pietraru et C-ie „L'Independance roumaine” scrie următoarele:

Nimic mai original decât articolele apocaliptice pe care „Românul” le consacră de câteva săptămâni atentatului comis în contra d-lui Brătianu. Toată lumea a uitat această faptă a unui maniac nenorocit, care avea de complici pe niște mizerabili ce nu aparțineau nici unui partid, nici unei opinii politice din țară. Nimeni n-a crezut că poate profita de un eveniment izolat, reprob de toți oamenii onești. Numai „Românul” singur continuă a căuta în el tot soiul de lucruri. El se 'ntreabă cine a încurajat pe Pietraru și pe complicii lui la complotarea și executarea atentatului. El apelează la toate partidele, la toți cetățenii, pentru a-l descoperi pe acel cineva, căci, zice el, societatea toată e 'n primejdie. Ce straniu spectacol! D.C.A. Rosetti, marele agitator, devenit om al ordinei. Când dracu 'mbătrânește se face sihastru. Cum, d-le prezident al Camerei, d-ta, care ai organizat atâtea comploturi și revoluții de cari te mândrești, chemi lumea în ajutor pentru a descoperi pe instigatorii crimei Pietrarului? Dar n-ai nevoie să-ți dai atâta osteneală; dacă mergi să-i cauți așa de departe e pentru că te-ai obicinuit așa de mult a trăi într-o atmosferă de agitație încât nu 'nțelegi că ideile subversive ce le- ai favorizat toată viața s-ar fi putut cândva întoarce contra dumitale. Toată lumea știe că d. Brătianu și marele pontifice din Strada Doamnei nu sunt decât unul și-acelaș. Cu ce drept cer cei de la „Românul” ca națiunea întreagă să se ocupe cu descoperirea unor comploturi imaginare, pe când ideile cari au dat naștere tuturor acestor extreme sociale sunt și azi împărtășite de cei de la „Românul”? Vor poate să păstreze pentru ei monopolul comploturilor și se 'ngrozesc de-a fi găsit triști și palizi imitatori? Am fi ademiniți a crede una ca asta când citim „Românul” de miercuri 24 decembrie, în care pe de o parte se stigmatizează asasinatul politic, iar pe de alta se face o adevărată apoteoză lui Blanqui. Am înțelege câteva cuvinte simpatice din partea d-lui C. A. Rosetti în memoria unuia din

coreligionarii săi politici, cu atât mai mult cu cât despre morți și-n fața unui mormânt nu se zice decât bine. Dar cuvintele pe cari „Românul” le consacră lui Blanqui nu se adresează numai persoanei răposatului cel mai [cu] seamă ideilor lui. Judecați după concluzia articolului în cestiune, pe care iat-o;

„Privit în întregul vieții sale de lupte și de suferințe Blanqui ne apare, de departe, cu caracterul său antic, ca personificarea dorului arzător ce există în sufletul tuturor acelor cari suferă de inichitățile societății de astăzi și cari se sacrifică pentru mântuirea ei, luptând în de lungul vieții lor pentru ideile în care au o credință nestrămutată. El a fost dintre aceia cari nu au decât o idee – o idee mare – și care pășesc la realizarea ei prin calea cea mai dreaptă, crezând că societatea se poate preface într-o singură zi. Chiar acei cari nu împărtășesc ideile lor, chiar acei cari cred că trebuie trude multe, timp mult și lupte îndelungate spre a îndrepta societatea și a îmbunătăți soarta omenirii, chiar aceia sunt siliți a admira în Blanqui devotamentul fără margini și rectitudinea unei vieți care nu a știut ce e slăbiciunea.”

Prin urmare diferența între cei de la „Românul” și Blanqui consistă numai într-o cestiune de timp și de oportunitate. Și cei din Strada Doamnei ar suferi asemenea inichități din partea societății de astăzi și ei ar fi gata a se sacrifica pentru mântuirea ei, dacă n-ar fi la putere. N-aveți decât să recitiți manifestul lui Pietraru și veți afla în el aproape textual aceleași fraze.

E din aceeași școală.

Tristă perspectivă pentru România când în ochii prezidentului Camerii viitorul ce ne așteaptă e de a ajunge să practicăm ideile lui Blanqui! Cei cari găsesc că ideile fondatorului foii „Ni Dieu, ni Maître” sunt ideile prin cari se va reforma omenirea sunt astăzi la putere. Dar s-a schimbat într-un mod

singular; îndopați și îmbuibați, îngrozindu-se ei înșiși de mijloacele pe cari le-a întrebuițat pentru a ajunge, cheamă azi societatea în ajutorul lor. Aceeași societate pe care au batjocorit-o, pe care au căutat și vor căuta încă a o răsturna când nu vor mai fi în poziția de a o exploata.

Însă opinia publică nu se mai mișcă: elucrubațiunile „Românului” se citesc dând din umeri și zicând ; „Ia fugi d-acolo! Te știm ce poamă ești!”.

Societatea română e bolnavă, adevărat, dar boala nu vine de jos, ci de sus. Cu alte cuvinte, revoluționarii, importatorii tuturor ideilor subversive, sunt la putere, pe când masa națiunii e plină încă de idei sănătoase. Astfel cangrena nu e acolo unde „Românul” are aerul de-a o căuta. N-are nevoie să meargă atât de departe pentru a găsi pe autorii morali ai atentatului. Între Pietraru și apologiștii lui Blanqui nu e decât, o deosebire pe care am numi-o ierarhică. Cel dendâi a voit s-asasineze un om și va fi pedepsit; cei din urmă asasinează o societate întreagă și li se dau recompense naționale.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 ianuarie – 31 decembrie 1881

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XII

Mihai-Eminescu.Ro